

i prováděcí ustanovení k nim činí za přetížení vozu odpovědným jedinež odesílatele bez ohledu na to, kdy bylo přetížení zpozorováno a bylo-li již při podání zásilky pouhým srovnáním váhy uvedené v nákladním listu s nosností vozu na něm označenou poznatelné. Žalovaná strana nemůže se proto dovolávat zavinění dráhy neb jejího spoluzavinění. Ani poukaz na odstavec (2) Šu 59 žel. dopr. ř. nemůže přinést dovolateli úspěch. Od únosnosti ra voze naznačené nutno rozeznávat ložnou váhu rovněž na něm vyznačenou. Jenom má-li vůz výjimečně jen jeden nápis označující přípustné zatížení, shodující se s ložnou váhou, smí býti napsaná váha překročena o pět procent, zatížení přesahující únosnost není v žádném případě dovoleno. V tomto případě bylo zjištěno, že únosnost vozu byla označena váhou 113 q, ručí tudíž žalovaná firma za její překročení, zvláště když ani netvrdí, že ložná váha nebyla na voze udána. Také ohledně výše požadované náhrady posoudil odvolací soud rozepří správně. Nárok dráhy není omezen dle p. u. VIII k Šu 59 žel. dopr. ř. na poplatek za přeložení zásilky stanovený v oddělení B nákladního tarifu pod D 5. Nehledíc k tomu, že by dráhy v tom případě mohly počítati také ještě poplatek za použití jeřábu (D 6), platily by tyto poplatky jenom, kdyby se bylo stalo přeložení ve stanici P., kde bylo vadné naložení zpozorováno. Přeložení musilo však býti a bylo provedeno v dílnách, nejde tedy o paušální tarifní poplatek, nýbrž o zvláštní výlohy, které musí odesílatel podle p. u. V a IX k Šu 59 žel. dopr. ř. nahraditi ve výši skutečně vzešlé, totiž jako jinou práci prováděnou v dílnách. Námitku, že účtovaná částka jest přiměřeně vysoká, odůvodňuje žalovaná strana poukazem na nižší výlohy, s kterými opatřila sama přeložení téhož stroje s německého vozu na vůz domácí, přehlíží však, že toto lacinější přeložení bylo vadné. Názor slyšeného znalce dopravní služby, že přiměřenou by byla jen asi polovice účtované částky, poněvadž prý mohli býti místo odborných dělníků přibráni částečně lacinější dělníci necvičení, nelze hodnotiti více než jako pouhou domněnku, neboť znalec opírá tento svůj úsudek jen o spisy, a tyto nepodávají dle jeho vlastního seznání o provedeném díle dostatečného vysvětlení. Železniční dílny nejsou podnikem výdělečným, jejich provoz jest výhradně ve službách železniční dopravy a může býti posuzován jedinež s tohoto hlediska. Cena prací v nich provedených neřídí se jejich obchodní obecnou hodnotou, nýbrž zvláštními předpisy, totiž mzdou použitých dělníků, jichž výběr musí býti v zájmu služby a díla ponechán správě dílen, a normovanou režijní přírážkou. Jelikož v tomto případě vznikly, jak bylo zjištěno, skutečně výlohy ve výši dráhou požadované, musí je žalovaná strana zaplatiti bez ohledu na to, že by soukromý podnikatel mohl snad na nich něco uspořiti.

Čís. 4804.

Nájemce nemůže se domáhati na třetí osobě petitorní žalobou, by ho nerušila v užívání najaté věci.

(Rozh. ze dne 12. března 1925, Rv I 360/25.)

Žaloba nájemnice proti žalovanému o určení, že žalovaný nemá vůči ní práva, používatí pokoje v jejím bytě, byla o b ě m a n i ž š í m i

s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Nesprávné právní posouzení spatřuje odvolatelka v tom, že první soud neuznal, že má oprávnění k žalobě o určení, že žalovaný nemá vůči ní práva používati sporného pokoje, a že jest jej povinen žalobkyni vykliditi a odevzdati. Avšak tento úsudek prvního soudu jest zcela správným, neboť žalobkyně netvrdí, že ke spornému pokoji nabyla nějakého práva, jež by mělo absolutní působnost, nýbrž tvrdí pouze právo nájemní, majitelem domu jí propůjčené, tedy pouhé právo obligační, na jehož základě může právo to uplatňovati toliko proti tomuto svému smluvníku a nikoliv proti žalovanému, jenž, jak žalobkyně sama uznává, vůči ní není v nijakém právním poměru.

N e j v š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud správně nosoudil věc po stránce právní a správně odůvodnil své rozhodnutí. Dovolatelka se poukazuje na důvody napadeného rozsudku, a k vývodům dovolacího spisu připomíná se ještě toto: Nájemní smlouvou mezi žalobkyní a vlastníkem domu byl založen poměr právní, a to poměr obligační, mezi těmito dvěma osobami. Při obligacích jest pouze určitá osoba, spolusmluvník, zavázána k plnění; jen tato může rušiti smluvní závazek, jen tato může býti oprávněným žalována, nikoliv osoba třetí, která není v poměru obligačním. Při smlouvě nájemní může nájemce petitorně žalovati jen pronajímatele, by ho nerušil ve smlouveném užívání věci najaté (§ 1096 obč. zák.). Proti osobě třetí, která neprávem ruší jeho nájemní užívání, nebo mu zadržuje najatou věc, nepřísluší nájemci petitorní žaloba. Nájemce může toliko na pronájemci požadovati, by mu poskytl (nebo vrátil) nájemné užívání věci, a pronájemce, je-li vlastníkem, může žalobou vlastnickou zapuditi neoprávněného uživatele a odevzdati pak věc v užívání nájemci (§ 366 obč. zák.). Srv. rozh. čís. 1557 a 2526 Sb. n. s. Dovolatelka také tvrdí, že jde o žalobu určovací; — že bylo dle žalobní prosby žádáno, by určeno bylo rozsudkem, že žalovaný nemá vůči žalobkyni práva, užívati sporného pokoje, a že mělo býti vyhověno tomuto návrhu, poněvadž bylo skutečně zjištěno, že žalovaný nemá vůči žalobkyni práva, užívati pokoje. Ale kdyby prvá část žalobního návrhu byla pokládána za samostatnou žalobu určovací, bylo by ji zamítnouti již pro nedostatek podmínek §u 228 c. ř. s., neboť žalobkyně, domáhajíc se zároveň plnění, totiž vyklizení a odevzdání pokoje, zřejmě dala na jevo, že nemá právního zájmu na tom, by netrvání právního poměru zvláštním soudním rozhodnutím bezodkladně bylo zjištěno.

Čís. 4805.

Vyrovnačí dlužník není sice povinen, ale jest oprávněn platiti věřitelům po vyrovnání více než kvotu vyrovnací — pokud ovšem se placení nepřičí §u 47 vyr. ř. K velícím předpisům vyrovnacího řádu jest přihlížeti z úřadu. Tak jest tomu, placeno-li nad vyrovnací kvotu na základě úmluvy dle §u 47 vyr. ř. neplatné.